

Ohjaajan ja valmentajan turvallisuusohjeet

OVOSin turvallisuusasiakirjan mukaan ryhmän/joukkueen ohjaaja/valmentaja on ryhmän turvallisuusvastaava. Jos ohjaajalla/valmentajalla on turvallisuuteen liittyvää kysyttävää, voi hän ottaa yhteyttä turvallisuusvastaavaan, toimialavastaavaan tai seuran hallitukseen.

Ryhmän/joukkueen turvallisuusvastaava:

- tutustuu [OVOSin turvallisuusasiakirjaan](#) (ovos.fi → Seura → Vastuullisuus → Turvallisuusasiakirja) ja vastaa siitä, että ryhmä/joukkue noudattaa sitä,
- huolehtii, että toiminta on turvallista,
- vastaa harrastajien ensiavusta ja lisäävun pyytämisestä.

Ohjaajan ja valmentajan tehtävät

Ennen kauden alkamista

- Jokainen ohjaaja tai valmentaja laatii ryhmälleen/joukkueelleen turvallisuussuunnitelman **syyskauden alussa tai ryhmän perustamisvaiheessa**. Ohjaajatapaamisessa käydään läpi turvallisuusasioita ja ryhmä-/joukkuekohtaiset suunnitelmat voidaan tehdä yhdessä. Tarvittaessa apua suunnitelman laatimiseen saa toimialavastaavalta tai seuran turvallisuusvastaavalta.
- Turvallisuussuunnitelma **tulee säilyttää koko kauden ajan**. Mikäli jotain sattuu, näkyy suunnitelmassa mm. vastuut eri tilanteissa.
- **Erilaisia uhka- ja vaaratilanteita** on kuvattu OVOSin turvallisuusasiakirjassa luvuissa 6 ja 9.
- Harrastajan tulee etukäteen tietää, millaiseen ryhmään hän on tulossa. Siksi tunneista laaditaan **tuntikuvaukset** ja tunnin tulee noudattaa laadittua kuvausta.
- Koulun avainta hakiessa tulee pyytää näyttämään (jos mahdollista) **varauloskäynti**. Varauloskäynnin kautta kulkeminen voi joissakin tapauksissa aiheuttaa hälytyksen, mutta hätätilanteessa varauloskäyntiä on käytettävä siitä huolimatta.
- Ohjaaja tai valmentaja perehtyy **psykkiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen** Voimisteluliiton laatimien vastuullisuustehtävien avulla. Myös aikuisten ohjaajat tutustuvat materiaaleihin soveltuvien osien. Tehtävien suorittamisesta ilmoitetaan toimialavastaavalle. Ohjaaja tai valmentaja:
 - Perehtyy lasten oikeuksiin, turvataitoihin sekä valmentajan vastuuseen,
 - [Tutustuu Lasten oikeudet voimistelussa -materiaaliin \(Voimisteluliitto\)](#),
 - [Perehtyy Voimistelijan keho - ja turvataidot sekä Valmentajan valta ja vastuu - materiaaleihin](#),
 - [Suorittaa Väestöliiton Et ole yksin -verkkokoulutuksen](#) sekä
 - [Tutustuu Voimisteluliiton lasten voimistelun linjaukseen](#).

Harjoituksissa, tapahtumissa ja kilpailureissuilla kauden aikana

Ohjaaja tai valmentaja:

- Varmistaa aina ennen tunnin alkua, että salissa ei ole vaaraa aiheuttavia asioita ja asiattomia henkilöitä.
- Pitää aina toimivan puhelimen sekä ensiapuvälineet (tukiside, laastarit, kylmäpakkaus) mukana harjoituksissa.
- Suunnittelee tunnit aina etukäteen. Varsinkin lasten ryhmissä/joukkueissa tulee suunnitella etukäteen turvalliset suoritustavat ja taitotasoa vastaavat harjoitteet. Tunnit suunnitellaan nousujohteisiksi kauden edetessä, ei liian raskasta liian äkkiä. Ohjaaja/valmentaja huolehtii alkulämmittelyistä ja loppuverryttelystä.
- Antaa ohjeita liikkeen oikein tekemiseen. Virheet pyritään korjaamaan, jottei harrastaja satuttaisi itseään. Liikkeille tulee suunnitella vaihtoehtoisia suorittamistapoja, mikäli kaikki harrastajat eivät voi tehdä suunniteltuja harjoitteita. Ohjaaja/valmentaja huolehtii, että ohjeet kuuluvat ja harrastajat näkevät ohjaajan/valmentajan antaman mallin.
- Vastaa myös ryhmän/joukkueen sosiaalisesta ja psyykkisestä turvallisuudesta tukien vuorovaikutusta ja puuttuen tilanteisiin, joissa esiintyy kiusaamista tai syrjimistä. Tarvittaessa kääntyy kenen tahansa toimialavastaavan puoleen, jotta asia voidaan selvittää seuran ongelmanratkaisumallin mukaisesti.
- On vastuussa omasta ryhmästään/joukkueestaan. Hänen tulee huolehtia myös omasta kunnostaan ja jaksamisestaan.
- Kannustavat ryhmän jäseniä käyttämään pimeään aikaan heijastinta ja pyöräillessä kypärää. Muistuttavat asiasta, varsinkin iltojen pimetessä.

Lisäksi alle 18-vuotiaiden ohjaajat ja valmentajat:

- Eivät jätä lasta yksin harjoitusten jälkeen, vaan odottaa yhdessä hakijaa. Ohjaaja/valmentaja poistuu paikalta viimeisenä. Ensisijainen vastuu lapsista on aina heidän huoltajillaan, joten heitä ohjeistetaan olemaan paikalla ajoissa.
- Pyytävät huoltajia toimittamaan lapseen liittyvät tiedot (sairaudet, lääkitykset, muut huomioitavat asiat) sähköpostitse kauden alkaessa. Huoltajien antamat tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia ja tiedot tulee säilyttää huolellisesti.
- Pitää aina mukanaan puhelinnumerot, joista harrastajien huoltajat tavoittaa.
- Suunnittelee yhdessä ohjaaja-/valmentajakaverin ja apuohjaajien kanssa työnjaon niitä tilanteita varten, että jotain sattuu. Esim. kuka jää ryhmän/joukkueen kanssa, kuka vastaa loukkantuneen ensiavusta jne.
- Suunnittelee erityisesti temppuratojen turvallisuuden hyvin. Mattoja ei voi koskaan käyttää liian paljon!
- Pyytää harrastajaa riisumaan pitkät kaula- ja korvakorut.
- Laatii yhdessä harrastajien ja huoltajien kanssa ryhmän/joukkueen pelisäännöt ja vastaa niiden noudattamisesta.
- Muistuttavat huoltajia turvallisesta liikkumisesta ja kehottavat käymään reitin yhdessä läpi, mikäli lapset kulkevat matkat yksin.